

1729 ²/₁₂ 37: 1. Beh. af F. t. L. om Tilskud fra Staten til landbrugsfaglig Undervisning m. m. 1730**[Undervisningsministeren.]**

Naar jeg ikke har taget Spørgsmaalet op om Husholdning i Forbindelse med denne Sag, saa er det ikke, fordi jeg mener, at Husgerning er mindre vigtig, men fordi Husgerning i Aftenskolerne har en gunstigere Stilling end den øvrige Undervisning, dels derved, at i Undervisningen i Husgerning regnes 1 Time lig $1\frac{1}{2}$ Time, saa at der altsaa altsaa betales $1\frac{1}{2}$ Times Løn for hver Time Undervisning, og dels fordi man til Etablering af Husholdningskøkkener kan faa Tilskud gennem Aftenskoleloven. Det er mit Indtryk, at man Landet over i det store og hele klarer sig med det Tilskud, som gives gennem Aftenskoleloven; dog har man enkelte Steder rejst Spørgsmaalet om Bygninger til denne Undervisning paa samme Maade, som man har gjort det her, og det er jo muligt, at man paa dette specielle Omraade kan give Undtagelsesbestemmelser med Hensyn til Husholdningsundervisningen. Men Husgerningsundervisningen maa bygge paa forholdsvis smaa Hold, højst 18—20 Deltagere, og med de Regler for Tilskud, som Forslaget her giver Mulighed for, vil disse smaa Hold ikke kunne faa større Støtte — i enkelte Tilfælde vil de faa mindre Støtte —, end de vil være i Stand til at faa gennem Aftenskoleloven.

Derfor mener jeg ikke, at dette Spørgsmaal paa samme Maade kan siges at være aktuelt som Spørgsmaalet om den landbrugsfaglige Undervisning; ogsaa af een Grund til, nemlig at Husholdningslærere indene er i Stand til at undervise i alle Timer ved et Husholdningskursus, medens der meget ofte til 3 Timer landbrugsfaglig Undervisning skal 3 forskellige Lærere, fordi de hver har sit Speciale. Alt dette taler for, at der kræves Undtagelsesbestemmelser for den landbrugsfaglige Undervisning, som ikke i samme Grad er paakrævet for Husholdningsundervisningen. Men der ligger ikke deri, at jeg ikke erkender, at Husholdningsundervisningen bør støttes i det Omfang, det er muligt; jeg tror, den har meget stor Betydning for den opvoksende Ungdom.

Det ærede Medlem Hr. Fibiger spurgte, om der var Mulighed for efter Lovforslaget at faa Tilskud eller Laan til Bygninger, der allerede er opført, og jeg ved jo, at der

findes 2—3 Skoler, som allerede har været i Gang nogen Tid, og som udelukkende tager Sigte paa landbrugsfaglig Undervisning. Jeg mener, det skulde være muligt at give Laan efter Loven til de Skoler, som er i Gang; vi maa i Udvalget se, hvordan det kan lade sig gøre.

I det store og hele maa jeg takke for den store Velvilje, der fra alle Sider er vist. Jeg ønsker gerne, at et Forslag af denne Karakter kan samle hele Rigsdagen, og efter det, der er fremført her, anser jeg det ogsaa for muligt. Lovforslaget er ikke et Ultimatum; jeg er villig til at forhandle om de Enkeltheder, der er peget paa, og jeg haaber, at vi inden meget længe kan faa Lovforslaget gennemført, saa at den Undervisning, der er i Gang Landet over, kan komme til at foregaa under bedre økonomiske Vilkaar, end den hidtil har haft.

Arnth Jensen: Jeg forstaar ikke rigtig den Udtalelse af den højtærede Minister, at jeg først skulde være blevet velvillig, da jeg sluttede min Tale. Hvis Ministeren vil se Fortrykket igennem, vil han se, at jeg begyndte med at udtale vor Villighed til Støtte og til at være med i Arbejdet for at løse det Spørgsmaal, vi her forhandler om. Ministeren mente, at det muligvis var, fordi jeg eller mit Parti skulde have Æren for denne Sags Ordning, men heri tager Ministeren ganske fejl, det er slet ikke os, der har været ude efter Ære her. Det er Ministerens egen Presse, som er blevet ængstelig for, at nogle Mennesker skulde tro, at det var hos Venstre et saadant Initiativ laa. Hvis den højtærede Minister vil læse „Fyns Venstreblad“ for 7. November og derefter gennemlæse den saglige Redegørelse, jeg har givet for vort Forslag, tror jeg, den højtærede Minister netop vil se, at det er ikke os, der har været ude efter Æren, men de andre, der har været bange for, at vi skulde tage den.

De Udtalelser, den højtærede Minister fremsatte om selve Lovforslagene, indeholdt ikke noget særlig bemærkelsesværdigt, naar jeg undtager en enkelt Udtalelse, som jeg kunde ønske den højtærede Minister vilde uddybe lidt nærmere. Saa vidt jeg forstod, sagde den højtærede Minister noget om, at naar vi nu fik gennemført dette gode Grundlag, var der senere Mulighed for her